

Vorbereiding zwaardere vorm van parlementaire verantwoording *een eerste verkenning*

Interdepartementaal Programma Directoraat-Generaal Samenleving en COVID-19
Directie Evaluatie en Verantwoording

Auteurs:

5.1.2e

Versie:

0.76

Datum:

09-04-2021

Inhoudsopgave

Inhoud

Hoofdstuk 1 Aanleiding en parlementaire verantwoording.....	3
Inleiding.....	3
Parlementaire verantwoording.....	3
1) Informatievoorziening.....	6
2) Organisatorisch.....	7
3) Inhoudelijk.....	9
Hoofdstuk 3 Fases bij zwaardere vorm van parlementaire verantwoording.....	10
Start commissie.....	10
Vorderingen van de commissie.....	11
Besloten voorgesprekken.....	13
Openbare verhoren.....	13
Publicatie eindrapport Commissie.....	14
Kabinetsreactie en Kamerdebat.....	14
Evaluatiefase van het doorlopen proces van parlementaire verantwoording.....	15
Implementatiefase.....	15
Hoofdstuk 4 Achtergrond / diversen.....	16
Bijlage 1 Verworpen motie parlementaire enquête coronacrisis.....	17
Bijlage 2 Mogelijke onderwerpen.....	18
Bijlage 3 vragenlijst rondom identificeren zoektermen onderwerp.....	20
Bijlage 4 Afstudeeropdracht Historische Analyse Parlementaire Enquête Regeringsbeleid 1940-1945.....	21

Hoofdstuk 1 Aanleiding en parlementaire verantwoording

Inleiding

Deze verkenning is opgesteld om al in een vroeg stadium een beeld te krijgen van de activiteiten, behoeften en verantwoordelijkheden van verschillende partijen tijdens een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording van het optreden van de overheid bij de COVID-19-crisis. Deze verkenning leent zich voor onderlinge (interdepartementale) afstemming en besluitvorming en is bedoeld als praktisch 'handboek' ter voorbereiding op evaluatie en verantwoording van deze crisis. De doelstelling is om als DGSC-19 optimaal voorbereid te zijn op de uitvoering van de parlementaire verantwoording en onze partners binnen en buiten de Rijksoverheid in staat te stellen dat ook te zijn. Er is intrinsiek maatschappelijke waarde van het goed organiseren van de processen. De maatschappelijke waarde van de implementatie van de aanbevelingen wordt kort meegenomen in dit document maar zal de komende periode meer aandacht krijgen.

Binnen de rijksoverheid is de verantwoordelijkheid voor de *inhoudelijke* evaluatie en verantwoording belegd bij het departementen of de organisaties die ook verantwoordelijk zijn geweest voor de besluitvorming. Het adagium is dan ook: departementaal verantwoord wat departementaal is besloten en interdepartementaal verantwoord wat interdepartementaal is besloten. Gezien de omvang van de crisis zullen in de evaluatie en verantwoording alle departementen, alsmede overige organisaties zoals Veiligheidsregio's, de VNG, de Nationale Politie en GGD-en inhoudelijk zijn betrokken.

Voor het proces van de evaluatie en verantwoording draagt ook ieder departement eigen verantwoordelijkheid voor de archivering en informatievoorziening aan het parlement. Hierin zit wél een extra verantwoordelijkheid van de minister van Justitie en Veiligheid (JenV). De minister van JenV is, vanuit het Handboek Crisisbeheersing¹, politiek eindverantwoordelijk voor de crisisstructuur inclusief de nafase. Vanuit die verantwoordelijkheid zal de minister van JenV het verantwoordingsproces rijksbreed in goede banen moeten leiden.

De directie Evaluatie en Verantwoording (DEV) van het programma Directoraat-Generaal Samenleving en COVID-19 (DGSC-19) van de Rijksoverheid heeft een coördinerende rol bij het rijksbrede verantwoordingsproces. De rol van DEV is een coördinatiepunt en informatieknooppunt naar alle verschillende rijkspartijen en in het geval van de start van een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording, ook als contactpersoon van de griffie van de Tweede Kamer. Tegelijkertijd zal ook het optreden van het DGSC-19 onderwerp zijn van de verantwoording. Tijdens een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording zal binnen de Directie Evaluatie en Verantwoording (DEV) van DGSC-19 één apart team functioneren dat het aanspreekpunt is en de verantwoording begeleidt. Het doel binnen DEV is het zorgdragen voor een zo transparant mogelijk proces van begeleiding van een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording zodra daartoe besloten wordt door het parlement. Overigens is op 18 februari 2021 de eerste motie om te komen tot een parlementaire enquête naar de aanpak van de coronacrisis ingediend en verworpen (bijlage 1).

Parlementaire verantwoording

Parlementaire verantwoording is een breed begrip om het hele palet aan mogelijke invullingen van de controlefunctie van het parlement aan te duiden. Het controleren van de regering is een belangrijke taak van het parlement. Het lichtste middel is het stellen van een Kamervraag en het zwaarste middel is het starten van een parlementaire enquête. Op basis van het onderzoeksrecht kan de Kamer drie verschillende instrumenten inzetten:

- parlementair onderzoek,
- parlementaire ondervraging en
- parlementaire enquête.

¹ Nationaal Handboek Crisisbesluitvorming, VIII Nafase, pagina 31
(<https://www.nctv.nl/documenten/publicaties/2016/09/13/nationaal-handboek-crisisbesluitvorming>)

Het parlement maakt de keuze of het instrument wordt ingezet. Deze drie vormen worden in het navolgende kort toegelicht. Als we in het vervolg spreken over 'een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording', dan doelen we op één van deze drie vormen. Daarbij gaan we in het vervolg van dit document uit van de zwaarste vorm, de parlementaire enquête.

Parlementair onderzoek

Het doel van een parlementair onderzoek is om beter inzicht te krijgen in de problemen én in de rol en informatiepositie van de Tweede Kamer. De commissie die het parlementaire onderzoek uitvoert heeft de mogelijkheid om personen en organisaties uit te nodigen en te horen. Er rust echter geen verplichting op deze mensen om voor de commissie te verschijnen en ze staan ook niet onder ede. Het doel van een parlementair onderzoek is het krijgen van meer inzicht in het onderwerp.

Parlementaire ondervraging ('mini-enquête')

Deze vorm is ontstaan doordat de Kamer soms behoefte heeft aan onderzoeken die wel de mogelijkheid geven om getuigen onder ede te horen, maar die geen uitgebreid dossieronderzoek in de voorbereiding vergen. Sinds 2016 past de Kamer deze variant, ook wel mini-enquête of flitonderzoek genoemd, toe bij wijze van experiment. In 2021 volgt een evaluatie.

Parlementaire enquête

Een parlementaire enquête is het zwaarste middel dat de Kamer kan inzetten als zij de onderste steen boven wil krijgen in een bepaalde zaak. Personen, organisaties en instanties moeten dan van de Tweede Kamer publiek verantwoording afleggen voor de keuzes die de afgelopen (soms wel tientallen) jaren zijn gemaakt. De conclusies richten zich op bewindspersonen. De getuigen zijn verplicht te verschijnen wanneer de enquêtecommissie hen oproept. Zij staan onder ede. Dat betekent dat ze strafrechtelijk kunnen worden vervolgd wegens meened wanneer blijkt dat ze niet de waarheid spreken. De verhoren zijn openbaar.

Onderstaande tabel brengt de verschillende vormen in beeld:

	Onderzoek	Ondervraging	Enquête
Doel	beter inzicht	waarheidsvinding	onderste steen boven
Verplicht te verschijnen?	nee	ja	ja
Verhoren onder ede?	nee	ja	ja
Doorlooptijd	minder dan een jaar	ongeveer een jaar	meerdere jaren
Uitgebreid dossieronderzoek	nee	nee	ja

Voorbeeld tijdschema enquête: Parlementaire enquêtecommissie aardgaswinning Groningen. De Tweede Kamer heeft hiertoe al besloten.

Hoofdstuk 2 Voorbereidingsfase

De voorbereidingsfase loopt vanaf de start van het programma-DG Samenleving en COVID-19 (DGSC19) in juli 2020 tot het moment dat door de Kamer besloten wordt tot een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording. Het moment dat deze fase afloopt is daarmee volledig afhankelijk van besluitvorming in de Tweede Kamer. In deze voorbereidingsfase vinden alle activiteiten plaats die voorafgaand aan besluitvorming plaats kunnen vinden. Deze fase draait om het in beeld krijgen van alle mogelijke scenario's en aspecten van parlementaire verantwoording. De activiteiten die DEV-breed al worden ontplooid worden als gegeven beschouwd; de coördinatie van de hotspotarchivering COVID-19 (inclusief sjabloon en optionele zelfevaluatie), tijdlijnreconstructie, bijhouden van een overzicht van evaluatieve onderzoeken. Ook het werken met een dagboekschrijver binnen DGSC-19 past in dit rijtje. Dit zijn maatregelen die alle zwaardere vormen van parlementaire verantwoording ten goede komen.

Naar aanleiding van verdere gesprekken en inhoudelijke verkenning van wat een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording vraagt van DEV en de departementen, heeft het team van DEV een aantal aanvullende punten opgesteld. Deze punten vormen een nadere invulling van de verantwoordelijkheden zoals deze benoemd zijn. Deze worden begin 2021 eerst aan het MT DGSC-19 voorgelegd en daarna met de departementen gedeeld. De punten betreffen de onderwerpen informatievoorziening, organisatie en inhoud. In het navolgende wordt hier nader op ingegaan.

1) Informatievoorziening

Dit onderwerp is te verdelen in twee aandachtsgebieden:

a. **Zicht op departementale informatiehuishouding**

De duurzame borging van relevante informatie en de vindbaarheid in informatiesystemen zijn de grootste uitdagingen bij betrouwbare informatieverstrekking bij zwaardere vormen van parlementaire verantwoording.

b. **Verkenning naar bruikbaar zoekstelsel**

Het starten van een nadere verkenning naar een bruikbaar zoekstelsel en deze verkenning rond de zomer van 2021 opleveren.

Toelichting

ad a. Zicht op departementale informatiehuishouding

Gezien de verantwoordingsparagraaf in het rapport van de Parlementaire Onderzoekscommissie Kinderopvangtoeslag en de kabinetsreactie daarop kan vanuit het perspectief van toekomstige parlementaire verantwoording niet genoeg benadrukt worden hoe groot het belang van een goede informatiehuishouding inclusief deugdelijke archivering is.

Op dit moment is al meer zekerheid in de stand van zaken van de archivering van de stukken over COVID-19 nodig. Dit om risico's in de informatieverstrekking in een vroegtijdig stadium te kunnen onderkennen en tijd te hebben om knelpunten te signaleren en maatregelen te nemen. Door DOC-19 en ACC-19 is begin dit jaar het voorstel overgenomen dat 15 maart 2021. De voortgangsrapportage zal in april besproken worden in de daarvoor aangewezen gremia. Elk ministerie rapporteert over de voortgang van de hotspot COVID-19 door middel van een afbakeningsdocument en een informatie-overzicht. Deze rapportage gaat naar de MCC-19. Het komen tot een zelfevaluatie per ministerie wordt daarbij aangeraden. Aanvullende audits, bijvoorbeeld door de Auditdienst Rijk, zijn een mogelijkheid om rijksbreed de kwaliteit van de informatiehuishouding in kaart te brengen. De risico's rondom de informatievoorziening worden besproken in de interdepartementale werkgroep hotspot archivering. Onderlinge *best practices* en advies voor ingewikkelde dilemma's kunnen daar ook besproken worden.

Ad b. Verkenning naar een bruikbaar zoekstelsel

Gezien de enorme hoeveelheid informatie is het raadzaam om een informatie- en zoekstelsel in te richten voor de zwaardere vormen van parlementaire verantwoording. Er is een werkend zoekstelsel, namelijk Zoek en Vind, dat wordt nu bij PEGA gebruikt. Dit stelsel wordt continue doorontwikkeld. Er ontstaat een steeds beter beeld van dit stelsel, maar er zijn toch ook nog veel vragen, bijvoorbeeld over interdepartementale toepassing en toepassing door andere organisaties en het gebruik van slimme technieken.

De komende tijd wordt door het netwerk parlementaire verantwoording een verkenning uitgevoerd. De precieze scope en opdracht van de nadere verkenning wordt in het netwerk parlementaire verantwoording besproken.

2) Organisatorisch

Interdepartementale samenwerking en regie

Het is (voor zover wij weten) nog niet eerder voorgekomen dat er een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording is gestart waar alle twaalf departementen alsmede overige overheidsorganisaties bij betrokken zijn. Het project kan dan ook niet slagen zonder inhoudelijke betrokkenheid van allen. Het is nodig dat alle organisaties voorbereid zijn op inzet en dat duidelijk is wie de coördinerende faciliterende rol vervult. Vanuit het team binnen DEV zijn korte lijntjes met de betrokken organisaties, waaronder de twaalf departementen, noodzakelijk. DEV faciliteert om te komen tot een infrastructuur voor samenwerking zowel politiek, organisatorisch als technisch.

Afbakening:

- WOB-verzoeken zelf vallen buiten de scope van het project, echter het is goed om wel notie te hebben van de informatie die via WOB-verzoeken reeds openbaar is geworden.
- Het projectteam heeft geen rol in de afstemming over lopende beleidsinhoudelijke onderwerpen met collega-departementen en externe organisaties over het dossier; dit blijft verlopen via de betrokken beleidsdirecties.
- Het project focust zich tot contacten in het kader van de voorbereidingen van de parlementaire verantwoording COVID-19. Beleidsdirecties worden op de hoogte gesteld van deze contacten. De projectorganisatie heeft geen rol in de afstemming over beleidsinhoudelijke onderwerpen met collega-departementen.

Eerste actie:

a. Starten met interdepartementaal netwerk parlementaire verantwoording COVID-19

Gestart is met het aanhaken van de coördinator parlementaire verantwoording bij Nafase VWS. Dit wordt uitgebouwd naar andere departementen.

Verder:

b. Akkoord op rollen volgende fase

De rollen in de volgende fase van het project bevestigen: kabinet als opdrachtgever, 1 of 2 SG's als gedelegeerd opdrachtgever, DgSC-19 als opdrachtnemer, directeur DEV als gedelegeerd opdrachtnemer.

Toelichting

Ad a. interdepartementaal netwerk parlementaire verantwoording

Het netwerk wordt gestart vanuit DEV. Er is een projectsecretaris beschikbaar en op termijn wordt hier een communicatieadviseur bij aangehaakt. Te denken valt aan een aantal acties in de voorbereidingsfase:

- Stakeholderanalyse (duidelijk beeld creëren van de taken en verantwoordelijkheden van de betrokken overheden en hun dienstonderdelen en de tussen hen gemaakte afspraken en bestaande verhoudingen.)
- Communicatieplan
- Organiseren kennisopbouw over parlementaire verantwoording (door organisatie van webinars met wetenschap en ervaringsdeskundigen).

Ad b. projectorganisatie in volgende fase

Zodra het besluit is genomen door de Tweede Kamer tot start van een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording², gaat fase 2 binnen dit project van start. De Tweede Kamer gaat dan een commissie instellen. Voor het project betekent dit concreet dat de faciliterende rol van DEV wordt opgeschaald:

- Binnen het team van DEV voorzien gaat worden in dubbele bezetting van essentiële functies: coördinerend projectleider(s), projectsecretaris(sen) en deelprojectleiders.
- Overige personele capaciteit beschikbaar moet komen (in ieder geval de 5 fte waar in de DEV-begroting 2021 rekening mee is gehouden). Gerekend wordt hierbij op het door departementen beschikbaar stellen van 3 extra fte om niet. Daarnaast zorgt DEV voor de inhuur van twee fte voor specifieke expertise binnen het projectteam. Afhankelijk van de precieze onderzoeksopzet vanuit het parlement kunnen extra middelen nodig zijn.
- Nadat specifieke onderzoeksvragen bekend zijn geworden, gedetailleerder kan worden vastgesteld welk niveau en welke expertise precies nodig is, ook voor volgende jaren.
- Elk van de organisaties één aanspreekpunt voor de coördinerend projectleider(s) beschikbaar stelt.

Het raamwerk is daarbij als volgt:

- Het team binnen DEV zorgt voor het scheppen van voorwaarden en voorzieningen, zodat op deugdelijke en zorgvuldige wijze de commissie kan worden voorzien van de informatie die zij voor de uitoefening van haar taak nodig heeft.

Raamwerk afspraken coördinatie project parlementaire verantwoording weergegeven in een tabel:

Rol	Functie en naam	Taak / verantwoordelijkheid / bevoegdheid
Opdrachtgever	Kabinet	
Gedelegeerd opdrachtgever	1 of 2 SG's	<ul style="list-style-type: none"> • Stelt het benodigde budget beschikbaar • Levert materiedeskundigen • Accepteert de eindproducten • Heeft namens de opdrachtgever regelmatig contact met de opdrachtnemer en/of coördinerend projectleider(s)
Opdrachtnemer	DgSC-19	<ul style="list-style-type: none"> • Stelt zeker dat het project de gewenste producten oplevert, binnen tijd, binnen budget en volgens de afgesproken kwaliteit.
Gedelegeerd opdrachtnemer	Directeur DEV	<ul style="list-style-type: none"> • Neemt beslissingen binnen de grenzen zoals aangegeven door de opdrachtgever (tolerantie). • Rapporteert regelmatig aan de opdrachtgever.
Coördinerend projectleider(s)	Projectleiders DEV	<ul style="list-style-type: none"> • Krijgen de verantwoordelijkheid en bevoegdheid voor de strategische en dagelijkse gang van zaken.

² In dit document wordt met 'een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording' bedoeld op de parlementaire enquête, mini-enquête (parlementaire ondervraging) dan wel parlementair onderzoek. De keuze van het starten hiervan en de precieze vorm (welke van de drie), is geheel aan de Kamer.

Projectleden	Projectsecretarissen Deelprojectleiders Projectleden Jurist(en) Communicatieadviseurs <i>PM verdere expertise-gebieden</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Hebben allen, vanwege een bepaalde expertise, een rol in het project. • Adviseren de coördinerend projectleider(s) over kwesties die binnen hun expertisegebied vallen en/of zijn verantwoordelijk voor een of meerdere deelprojecten.
Klankbordgroep	Experts die van buiten naar het proces kijken	<ul style="list-style-type: none"> • Adviseert de coördinerend projectleider(s) en de (gedelegeerd) opdrachtgever • Hebben een rol in het bewaken van de kwaliteit van het proces en het identificeren van mogelijke risico's • Neigt naar een 'second opinion', sterkte nadruk op blik van buiten • Deelnemers: ervaringsdeskundigen zware vorm van parlementaire verantwoording, hoogleraren, oud-kamerleden etc.

3) Inhoudelijk

Opzetten referentiestructuur

Bijlage 2 bevat een eerste aanzet van mogelijke onderwerpen, die nog verder uitgewerkt moet worden. Daartoe worden een aantal acties opgepakt:

- De longlist met onderwerpen aanbieden in het interdepartementale netwerk parlementaire verantwoording COVID-19 ter aanvulling en als aanzet voor de eigen departementale longlist, mocht deze er nog niet zijn.
- 'Stokpaardjes' uit de Kamerdebatten over de aanpak van COVID-19 destilleren.
- Consistentie van de beantwoording van Kamervragen die relevant zijn, vaststellen. Bij inconsistentie zorgen voor nadere afstemming binnen/tussen departementen.
- het houden van interviews met stakeholders, data-analyses en media-analyses zijn middelen die helpen om tot een goede referentiestructuur te komen en deze acties worden vanaf april 2021 ter hand genomen.
- Komen tot een codering in de onderwerpen, zodat alle departementen dezelfde structuur aanhouden als ze t.z.t. gaan zoeken naar documenten. De referentiestructuur zal gebruikt worden om de verschillende onderwerpen op een logische wijze te structureren aan de hand van codes. Aan de hand van deze unieke codes kan per nummer een dossier ter voorbereiding worden aangemaakt. Deze structuur wordt ingericht bijvoorbeeld op hoofdonderdelen 1.000, 2.000, 3.000 etc. en verder ingevuld. Op deze manier kunnen in een later stadium alle documenten die horen bij een bepaald onderwerp, makkelijk bij elkaar gebracht worden tussen verschillende departementen.
- Gezamenlijk komen tot een interdepartementale *shortlist* van onderwerpen om nader uit te werken. Daarbij wordt gedacht aan onderwerpen die interdepartementaal complex en onderbelicht zijn. Voorbeelden: pretparken, pipetjes voor testen, verhouding persoonlijke en publieke gezondheid. Bij de uitwerking van een bepaald onderwerp, kunnen beleidsmedewerkers geïnterviewd worden aan de hand van de vragenlijst in bijlage 3.

Hoofdstuk 3 Fases bij zwaardere vorm van parlementaire verantwoording

Binnen de parlementaire verantwoording worden de volgende fases onderscheiden:

Parlementair	Ambtelijk
	Vorbereiding organisatorische aanpassingen Op orde krijgen en houden van informatiesystemen In kaart brengen inhoudelijke onderwerpen en dossiers opstellen
Start commissie	Instellen van departementale en interdepartementale teams In gebruik nemen van informatiesysteem Aanvullen van inhoudelijke stukken
Vorderingen van de commissie	Aanleveren van gevorderde stukken
Besloten voorgesprekken	Aanbieden en verzorgen van training van verhoorden
Openbare verhoren	Communicatie naar verhoorden Aanbieden en verzorgen van training van verhoorden
Publicatie eindrapport commissie	(PM, hoor en wederhoor?) en opstellen Kabinetsreactie
Kamerdebat met commissie	Ambtelijk ondersteunen van politieke verantwoordelijken
	Evaluatie

Start commissie

Parlementair

De in te stellen commissie heeft verregaande bevoegdheden om haar onderzoek en daarmee haar controlerende taak goed in te kunnen vullen. Uitgangspunt is een volledige informatievoorziening aan de commissie. Een belangrijk startpunt is de installatie van de leden van de commissie.

De commissie bepaalt een onderzoeksvoorstel en daarmee de reikwijdte van de enquête, het onderzoek of de ondervraging aan de hand van een centrale onderzoeksvraag, deelvragen en deelonderzoeken. Met de Commissie worden werkafspraken vastgesteld en ondertekend.

Ambtelijk:

- Het DEV-team vormt de schakel tussen de commissie en de verschillende organisaties en is daarmee het knooppunt en voert de interdepartementale coördinatie. Te denken valt onder andere aan coördinatie op de volgende onderwerpen:
 - Werkafspraken
 - Gezamenlijke standaard bij beoordeling documenten op vertrouwelijkheid
 - Identificeren en voorbereiden betrokkenen
 - Coördinatie met andere partijen
 - Timing van verzending stukken
- Goed inzicht in de rechten en plichten ten opzichte van de commissie;
- De (project)organisatie op orde brengen, met overlegstructuren, vastgestelde kaders en werkwijzen en noodzakelijke contacten met diverse externe partijen;
- DEV moet in staat worden gesteld om objectief te kunnen handelen, zodat alle informatie die tijdens de voorbereiding nodig is, aangeleverd kan worden. Om de onafhankelijkheid van de projectorganisatie optimaal te waarborgen, neemt alleen de (gedelegeerd)

opdrachtgever besluiten in het kader van dit project. Adviezen vanuit expertises zoals informatiebeveiliging, BVA of AVG hebben daarbij wel een zwaarwegend karakter.

- De opdrachtgever moet zich kunnen vinden in de kaders voor de beantwoording van informatievorderingen door de commissie. Dit omvat onder meer het vaststellen van een beleidslijn m.b.t. onderwerpen als vertrouwelijkheid, staatsgeheim en AVG. Deze onderwerpen worden bij voorkeur ter advisering voorgelegd aan alle betrokken partijen.

Contacten Griffie

- Ambtelijke contacten leggen met de Griffie
- (werk)afspraken met (Griffie van) de Commissie (tip: AZ altijd betrekken bij contacten met de Griffie);
- Beantwoorden van informatieverzoeken vanuit de Commissie (overzichtelijk, volledig en goed geordend);

Interdepartementaal

- Continueren interdepartementaal overleg onder regie van DEV (DGSC-19)
- Opstellen samenwerkingsafspraken met andere ministeries
- De werkafspraken die met de Griffie worden gemaakt ook interdepartementaal afstemmen
- Identificeren en voorbereiden betrokkenen
- Benadrukken volledige openheid en medewerking naar de enquête ook al is dat lastig voor de eigen organisatie.

Inhoudelijk

- In kaart brengen belangrijke inhoudelijke thema's en reeds bekende informatiebronnen en verder uitwerken bijbehorende tijdlijnen
- Structureren en beoordelen gedigitaliseerde informatie aan de hand van de onderzoeksvragen
- Formuleren mogelijke vragen en bezien of deze adequaat beantwoord kunnen worden
- Zelf informatie analyseren en risico's in kaart brengen
- Goede analyses en risico-inschatting uitvoeren
- Ontwikkelen van een werkwijze en vaststellen van kaders voor de beantwoording van informatievorderingen door de commissie. Dit omvat ook het vaststellen van een beleidslijn m.b.t. onderwerpen als vertrouwelijkheid, staatsgeheim, AVG en communicatie;

Communicatie

- Opstellen van een communicatie-aanpak inclusief voor- en nazorg
- Algemeen intern communicatiebericht over de start van het parlementaire verantwoordingstraject i.o.m. communicatie;
- Informeren (oud)medewerkers waar mogelijk mee gesproken gaat worden d.m.v. een brief waarin uiteen wordt gezet wat de scope en tijdsspanne van het onderzoek wordt
- Informeren (oud) betrokkenen en specifieke informatie uitvraag aan betrokkenen in relatie tot de aanwezige fysieke en digitale informatie en informatiedragers;
- Organiseren van bijeenkomst voor betrokkenen, bijvoorbeeld op het gebied van informatievoorziening;
- Organiseren trainingen voor mensen die verhoord gaan worden
- Betrekken directie communicatie en starten bijhouden communicatie rondom de enquête;
- Communicatie met oud-ambtenaren en oud-bewindslieden
- Adreslijsten opstellen en per brief en/of email contact leggen met diverse externe organisaties en met diverse (privé-)personen, zoals oud-bewindslieden en voormalig topambtenaren. Het doel hiervan is het geven van procesinformatie;

Vorderingen van de commissie

Parlementair

Wijzen van informatie vorderen

De drie mogelijke wijzen van informatie vorderen door een Commissie zijn:

- a) Afschriften van documenten vorderen. Twee sub varianten:

1. Documenten worden openbaar. Commissie kan in rapport citeren en verwijzen. Stukken opgenomen in Kamerarchief.
 2. Documenten blijven vertrouwelijke. Commissie kan parafraseren maar niet herleidbaar verwijzen. Stukken opgenomen in vertrouwelijk deel Kamerarchief.
- b) Inzage in documenten vorderen
Documenten blijven vertrouwelijk. Commissie maakt terughoudend gebruik van informatie. In bijzondere gevallen parafraseren indien daarover afspraken zijn gemaakt. Stukken niet opgenomen in Kamerarchief.
- c) Kennisneming van documenten vorderen
Documenten blijven geheim. Commissie kan kennis meewegen maar conclusies of bevindingen niet baseren op informatie uit deze documenten. Stukken niet opgenomen in Kamerarchief.

Ambtelijk

Deze fase staat in het teken van (de regie op) tijdige en accurate informatievoorziening aan de onderzoekscommissie. In deze periode worden informatievorderingen uitgestuurd (reactietermijn is doorgaans vier weken per verzoek). Dit vormt een enorme belasting voor de ambtenaren die hier mee bezig zijn, dit vergt zeer veel tijd. Een tip van eerdere trajecten hierbij is om een groep medewerkers hier echt volledig voor vrij te maken en er voor te zorgen dat dit team 'in the flow' kan komen hierbij en zich alleen op deze werkzaamheden hoeft te concentreren gedurende de periode dat dit loopt. De groep moet bestaan uit beleidsmedewerkers en uit zoekspecialisten die samenwerken.

De vorderingsperiode kent geen einddatum. De commissie heeft bij eerdere parlementaire verantwoording gevraagd om reconstructies, tijdlijnen en documenten. De verdeling lag bij eerdere trajecten op 60% openbaar en 40% blijvend vertrouwelijk. Bij de aanbiedingsbrieven aan de commissie is veel juridische input nodig. Bij de categorisering van vertrouwelijkheid moet je gebruik maken van de categorieën van vertrouwelijkheid en is input van juristen dus een vereiste. Het algemene beeld vanuit eerdere trajecten is dat het meeste werk plaatsvindt tijdens de vorderingen. Met de kanttekening dat we hier binnen DEV al 'voorwerk' op aan het verrichten zijn door onder andere nu al het in orde brengen van de hotspot archivering interdepartementaal te coördineren.

Uit eerdere trajecten is bekend dat dit vaak in de vorm komt van 'reconstrueer het traject dat geleid heeft tot kamerbrief X of besluitvorming Y'.

In deze fase is een nauwe samenwerking met juristen essentieel:

- Alle informatie, ook vertrouwelijke, wordt verstrekt waarbij het belang van de Staat uitvoerig zal worden gemotiveerd per document.
- De commissie zal conform artikel 40 Wpe 2008 beperkingen stellen aan de openbaarheid, tenzij zij gelet op de motivering meent dat ten onrechte een beroep op het belang van de Staat wordt gedaan.

Risico	Schade bij optreden	Maatregelen
Er wordt geen toegang tot persoonlijke schijven, email, chatberichten of directieschijven verleend	Informatie is incompleet, waardoor een volledige analyse niet kan worden gemaakt.	Vroegtijdig een beleidslijn op dit punt vaststellen en breed in de organisatie afstemmen. Opdrachtgever inzetten om hierover op hoog niveau een besluit te nemen.
Naast elkaar bestaan van verantwoording en actuele ontwikkelingen	Actuele ontwikkelingen zorgen voor een zoeklicht op bepaalde onderwerpen, waardoor de verantwoording lastiger wordt.

Besloten voorgesprekken

Ambtelijk

Alle mensen die worden opgeroepen bij voorgesprekken krijgen een dossier en worden bij voorkeur getraind door een bureau (bijvoorbeeld Bob de Ronde partners = mediatrainingsbureau, veel ervaring met trainingen voor zwaardere vormen van parlementaire verantwoording). De training is alleen op vorm, niet op inhoud (want gaat om waarheid). Het persoonlijke dossier bestaat uit alle nota's die betrokkenen ooit hebben gezien, knipselkrant, etc. Hiermee wordt de context geschetst waarin zij destijds opereerden, welke informatie/kennis zij hadden voor beslissingen. Daarnaast bevat dit persoonlijke dossier een persoonlijke tijdlijn.

Openbare verhoren

Parlementair

Nederlanders, ingezetenen en in Nederland verblijvende personen zijn verplicht om informatie te verstrekken en om onder ede te verschijnen als getuige of deskundige wanneer de commissie daarom vraagt.

Beperking aan bevoegdheden:

- › Getuigen hoeven niet:
 - Te vertellen over iets waarover ze vanwege hun ambt, beroep of betrekking niks mogen zeggen
 - Geheimen te delen die bij het bekend worden onevenredige schade zouden toebrengen aan de uitoefening van een beroep of het belang van een onderneming of aan de werkgever van een werknemer.
- › Beroep op strijd met het belang van de staat, bijvoorbeeld: beraadslagingen in de ministerraad mogen niet zomaar openbaar worden gemaakt. Wél moet gekeken worden naar hoe de hoofdlijnen van de beraadslagingen op verzoek van de enquêtecommissie beschikbaar gemaakt worden. Dit als uitzondering en voor specifieke beslissingen en de gronden waarop deze rusten, bv. d.m.v. het maken van uittreksel.

Ambtelijk

In deze fase is een belangrijke taak vanuit het project het begeleiden van de interviews en verhoren, het bijhouden van en rapporteren over (alle) door de commissie lopende interviews en verhoren en het informeren van de ministers. De directie communicatie zal in deze fase nauw worden betrokken.

Per mogelijk ondervraagde een dossier samenstellen, met een eigen tijdlijn. En liefst ook met knelpunten die door de commissie zullen worden aangekaart. Wat niet mag voorkomen is dat de commissie een stuk heeft waar de ambtenaar niet over beschikt.

- Faciliteren door de commissie opgeroepen (oud)-bewindslieden en (oud)-ambtenaren die gehoord worden d.m.v. communicatietraining (te verzorgen door extern hierin gespecialiseerd bureau) en in de gelegenheid stellen stukken uit de documentatie in te zien;
- Tijdens de (voor)verhoren begeleiding en debriefing van verhoorden, inclusief begeleiding i.v.m. contact met pers;
- Verslagen opstellen en analyseren van openbare verhoren;
- Ambtelijke top en minister informeren over verloop en specifiek de verhoren (in nauwe samenwerking met communicatie, Politiek Assistent e.a.);
- Opstellen van factsheets en kernboodschappen;
- Maken van media analyses;
- Interne communicatie over de parlementaire enquête.
 - Tip: stel mensen ook gerust, ook breder in de organisatie. Geeft toch onrust, dus let hierop. En dit gaat veel tijd kosten.

- Aan het begin van het verhoor wordt de mogelijkheid geboden een openingsverklaring van 2 minuten te doen. Ook kan er vooraf een verklaring op papier aan de commissie worden aangeboden.
Hoe degenen die verhoord worden omgaan met die mogelijkheid, is een aandachtspunt. Je kan hier de toon zetten. De commissie lijkt het te waarderen als van beide of een van beide mogelijkheden gebruik wordt gemaakt.
- Echt goed doorspreken met degene die verhoord worden welke stukken waar wellicht de aandacht op gaat vallen en terughalen of ze die hebben gekregen en daarnaast ook gelezen (dat laatste is een persoonlijke check, kunnen zij voor zichzelf nagaan).
- Degenen die ondervraagd worden voorbereiden op vragen over wie ze onderling wanneer waarover hebben besproken. Dit door middel van helder krijgen persoonlijke tijdlijnen en dit ook opnemen in het dossier.
- Daarbij ook specifieke aandacht voor het volgen van alle verhoren. Ons ervan vergewissen dat degenen die later in het schema als getuigen worden gehoord, ook de verhoren voor zich tot zich nemen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door vanuit het project na elk verhoor een specifieke terugkoppeling met *highlights* te verspreiden of agenda's te blokkeren. En dit in ieder geval te doen als de naam van een volgend persoon is genoemd in een verhoor, want dat specifieke punt komt dan sowieso terug.

Publicatie eindrapport Commissie

Ambtelijk

Na de vorderingen, interviews en verhoren start de Commissie met het opstellen van haar eindrapportage. Dit gebeurt over het algemeen meer op de achtergrond. In deze fase is een goede informatievoorziening naar de top, minister en omgeving extra belangrijk. Mogelijk komt het rapport kort van tevoren beschikbaar zodat de minister(s) kort een eerste reactie kunnen geven.

Voorziene activiteiten:

- Op basis van verhoren en eigen inzichten opgedaan tijdens enquête nagaan welke lessen mogelijk voor de toekomst getrokken gaan worden;
- Voorbereiding kabinetsreactie;
- Analyseren en samenvatten van het eindrapport;
- Vervolg media analyses.

Beschikbaar komen rapport / mogelijk scenario

- Ambtelijke en politieke top zo vroeg mogelijk voorbereiden op conclusies en aanbevelingen
- Embargo: vanaf 6 uur 's ochtends beschikbaar
- Briefing bewindspersonen om 9 uur
- Briefing direct betrokken departementen
- Nauw contact en briefing met oud-bewindspersonen
- Woordvoeringslijn klaarliggen
- Persconferentie
- Traject uitstippelen voor kabinetsreactie

Kabinetsreactie en Kamerdebat

Ambtelijk

Na afronding van het rapport wordt dit aangeboden aan de Tweede Kamer en volgt een debat tussen de Commissie en de Tweede Kamer. Ruim voor dit debat, zal de Kabinetsreactie vanuit de minister van JenV op het rapport aan de Tweede Kamer gestuurd moeten worden. De Kamer zal rondom het debat met de Commissie ook een inhoudelijke reactie verwachten, naast de op te stellen formele kabinetsreactie. In deze fase is het van belang dat de rolverdeling tussen DGSC-19, alle individuele departementen en de overige betrokken organisaties (denk aan GGD's, de VNG, de Nationale Politie, de partners in het Veiligheidsberaad etc.) goed besproken is en dat er nauw wordt samengewerkt. De Kabinetsreactie wordt dan mede namens alle betrokken partijen opgesteld.

Evaluatiefase van het doorlopen proces van parlementaire verantwoording

Ambtelijk

De evaluatiefase van het doorlopen traject van een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording start wanneer het parlementaire debat heeft plaatsgevonden. Deze fase staat in het teken van borging van de resultaten en afronding. Dit betreft het borgen van de ervaring opgedaan in het project, het informeren van alle betrokkenen over de afloop en het vervolg en het goed afronden en archiveren van de informatie. Het projectteam wordt afgeschaald.

Voorziene activiteiten:

- Vastleggen en overdragen van kennis, archivering;
-
- Evalueren van de aanpak en het procesverloop;
- Organiseren van afsluitende bijeenkomst voor groep meest betrokken medewerkers;
-
- Lessen trekken uit het hele traject en tot een evaluatie op papier komen, die ook aanbieden aan de opdrachtgever

Implementatiefase

De aanbevelingen vanuit de commissie leiden tot acties, de Kabinetsreactie wordt geïmplementeerd. Hiertoe worden alle aanbevelingen toegewezen aan eigenaren van deze acties en dit hele proces wordt bewaakt. Alle aanbevelingen worden specifiek belegd, zodat hier opvolging aan gegeven kan worden. Gezien het afschalen van de projectorganisatie (en het einde van DGSC-19), zal dit buiten DGSC-19 komen te liggen. Het borgen van het opvolgen van de aanbevelingen is daarbij een overkoepelend aandachtspunt, dat ergens specifiek belegd zal moeten worden, zodat de samenwerking kan blijven bestaan ook zonder DGSC-19 als facilitator.

Hoofdstuk 4 Achtergrond / diversen

Gezien het feit dat de COVID-crisis nog gaande is, alsook de parlementaire verantwoording van de andere grote maatschappelijke onderwerpen nog loopt, is deze verkenning nog in ontwikkeling. Er wordt gebruik gemaakt van alle geleerde lessen en aanbevelingen van voorgaande grote onderwerpen die zijn onderworpen aan parlementaire verantwoording, zoals de Parlementaire enquête naar de FYRA, de Parlementaire Enquête Groninger Aardgaswinning (PEGA) en de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK).

De omvang van de COVID-19-crisis is ongekend. Deze pandemie werpt voor elk van ons vragen op die nog nooit gesteld zijn, en waar velen nooit eerder over hebben nagedacht. Dit geldt voor bedrijven en maatschappelijke organisaties, voor werknemers, werkgevers en flexwerkers, voor ouders, voor ouderen, voor jongeren, voor alleenstaanden. En ook de overheid in den brede heeft alle zeilen bij moeten zetten. Werkelijk iedereen in Nederland en ver daarbuiten heeft de coronacrisis, zoals het is gaan heten, geraakt. Zoals de crisis zelf ongekend is, laat ook het terugkijken op deze crisis zich niet makkelijk voorspellen. Maatschappelijke reflectie, evaluatie in alle vormen en maten en verantwoording aan parlement en samenleving zal ongetwijfeld plaats vinden.

In februari is een afstudeerstagiair gestart van de Hogeschool van Amsterdam 5.1.2e Hij kijkt terug naar de Parlementaire enquête naar de aanpak van een grote crisis door de Nederlandse Regering (in dit geval in ballingschap): *Parlementaire Enquêtecommissie Regeringsbeleid 1940-1945*. Doel van de afstudeerstage is om lessen te leren uit deze grootschalige enquête. Drie onderwerpen waar we met name in geïnteresseerd zijn: de aanpak van de evaluatie van zo'n brede maatschappelijke crisis, informatievoorziening van de regering aan het parlement en het interdepartementale karakter van de enquête. Bijlage 4 bevat meer info over dit afstudeeronderzoek.

Bijlage 1 Verworpen motie parlementaire enquête coronacrisis

18 februari 2021 - verworpen motie parlementaire enquête coronacrisis

Motie van het lid Van Haga over het houden van een parlementaire enquête inzake de aanpak van de coronacrisis

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

besluit een parlementaire enquête te houden inzake de aanpak van de coronacrisis door de Nederlandse overheid,

en gaat over tot de orde van de dag.

Van Haga

Van Haga

Stemmingsuitslag

Verworpen met handopsteken

Voor

37

[— detail stemming](#)

Voor

PVV 20

PvdD 4

soPLUS 3

DENK 3

SGP 3

FVD 2

KroL 1

Van Kooten-Arissen 1

Bijlage 2 Mogelijke onderwerpen

Aan het begin van de crisis (maart 2020) zijn 5 thema's benoemd:

- Maximaal controleren virus
- Continuïteit vitale processen
- Zorg kwetsbare groepen
- Financieel economische gevolgen
- Caribisch Nederland

Onderwerpen/thema's voor verantwoording

- De onderwerpen van de directie Strategie en Kennis COVID-19 (SKC-19)
 - Continuïteit sectoren
 - Gebruik maken van nieuwe wetenschappelijke inzichten
 - Voorbereid door de crisis
 - Hoe is er voorbereid op een nieuwe stabiele situatie
 - Vakanties tijdens en na de crisis
- De fiches van het RIVM
 - OMT adviezen algemeen en de rol van het RIVM (en RIVM-ers) daarbinnen
 - Indicaties voor diagnostiek en "testen op corona"-beleid
 - Intelligente Lockdown
 - Europese/wereldwijde coördinatie, samenwerking met ECDC en WHO e.a..
 - Persoonlijke Beschermingsmiddelen binnen de zorg
 - Persoonlijke Beschermingsmiddelen (met name mondneusmaskers) buiten de zorg
 - Schaarste (mondneusmaskers, ic-bedden, testen; strategische voorraden etc)
 - Transparantie en gebruik van modellen (en de daarvoor benodigde data)
 - Verpleeghuizen & langdurige zorg: besmetting via onbeschermd personeel / oversterfte / sociale deprivatie
 - Betrokkenheid RIVM bij kennis aangaande brede maatschappelijke gevolgen van pandemie en de daarvoor genomen maatregelen
 - RIVM richtlijn (geeft beeld inhoudelijke ontwikkeling)
 - Bron & contactonderzoek
 - Vaccinatie
- De onderwerpen van de OVV
 - voorbereiding en crisiscommunicatie,
 - verpleeghuizen
 - organisatie en besluitvorming.
- De onderwerpen van de ARK 2020
 - Monitor coronarekening
 - Risico's voor de overheidsfinanciën
 - Steunmaatregelen voor grote bedrijven
 - Gebruik testcapaciteit bij eerste golf
 - Focus op digitaal thuiswerken
- Onderwerpen die veel aan de orde komen in WOB-verzoeken
- ARK 2021 (nog niet bekend)
- Rapportages van de ADR bij verantwoordingsdag 2021 (nog niet bekend)
- Testbeleid
- Persoonlijke beschermingsmiddelen
- Mondkapjes
- Onderwijs
- Europees verkeer
- Reisbewegingen
- Leeftijdscategorieën -> 0 - 4, 5 - 12, 13 - 18
- Sport: professioneel en amateur
- Bestuurlijke krachten -> Den Haag en 25 VR
- Verschil in aanpak van verschillende sectoren (horeca, cultuur, vuurwerk, KLM)

- Pretparken
- Vervoer en mobiliteit
- Juridische basis voor maatregelen
- Hebben we op het juiste moment genoeg gedaan -> reflectie/zelf analyse
- Waren we voorbereid
- Zijn we consequent geweest
- Crisis communicatie
- Aandacht in communicatie voor minderheidsgroepen
- Quarantaine plicht
- Handhaving
- Voorbeeldgedrag (bv BN-ers)
- Evenementen
- Vaccin
- Medicijn
- Maatschappelijke problematiek/sociaaleconomische gevolgen
- NOW/TOZO etc. (steunmaatregelen grote bedrijven)
- Testen
- Verpleeghuizen
- Scholensluiting en niet-sluiting
- Maatschappelijk debat (Redteam, viruswaarheid, herstel.nl, 5.1.2e, containment.nu)
- Communicatie en media-analyses
- De Routekaart
- Voorbereiding op verspreiding van coronavirussen en zöönose
- Informatievoorziening aan het parlement tijdens en na de crisis
- Wat is er gewisseld tijdens de Catshuissessies
- Strategie bepaling: hoe zijn doelstellingen geformuleerd en aangepast?
- Afvoer afval testlocaties
- Groepsimmunititeit
- Sneltesten, zelftesten (geleerde les: te veel achter elkaar geschakeld en niet parallel: testen gevalideerd, maar wetgeving nog niet aangepast)
- longcovid

Organisaties

- RIVM
- GGD's
- Veiligheidsregio's
- UWV
- Belastingdienst
- Alle ministeries
- Onderwijsraden
- Nationaal Archief
- Eerste en Tweede Kamer

Tip/van belang:

Bedenk eerst wat wil je bereiken en dan een slag verder op de onderwerpen. BV:

- Wil je besluiten kunnen volgen? -> gaat over verantwoording OF/EN
- Wil je een algemeen beeld geven?

Dat zijn verschillende invalshoeken om te kiezen.

Bijlage 3 vragenlijst rondom identificeren zoektermen onderwerp

1. In welke specifieke periode speelde dit onderwerp?		
2. Wat waren de belangrijkste gebeurtenissen/mijlpalen t.a.v. dit onderwerp in die periode?		
3. Welke directies waren bij dit onderwerp betrokken? Welke personen waren nauw betrokken bij dit onderwerp (kerndepartement of daarbuiten)?		
4. Welke externe partijen waren hierbij betrokken? En wie waren daar de hoofdpersonen?		
5. Welk type overleggen werden over dit onderwerp gevoerd? Hoe heten deze overlegorganen? Kunt u belangrijke afkortingen aangeven? Zijn er notulen gemaakt?		
6. Welke belangrijke termen/terminologie (ook jargon) horen bij dit onderwerp? Waren er voor deze termen afkortingen in omloop?		
7. Welke belangrijke documenten zijn destijds gecreëerd? (nota's, memoranda, brieven, etc.) Welke belangrijke besluiten zijn er door de minister in deze periode genomen? Welke adviezen hoorden daarbij / hebben bijgedragen aan deze besluiten (zowel ambtelijke/interne adviezen als externe adviezen/onderzoeksrapporten)?		
8. Moeten we rekening houden met veel vertrouwelijke documenten?		
9. Wat waren parlementair gezien de mijlpalen en welke Kamerleden waren hierbij betrokken? Welke AO's/Kamervragen zijn er geweest in deze periode?		
10. Wat moet zeker nog genoemd/besproken worden ten aanzien van dit onderwerp?		

Bijlage 4 Afstudeeropdracht Historische Analyse Parlementaire Enquête Regeringsbeleid 1940-1945

Zoals bekend zijn de gevolgen van COVID-19 ongekend. Een crisis die iedereen in de samenleving raakt en wereldwijd onze levens ingrijpend heeft beïnvloed. Wanneer teruggekeken wordt naar een periode in het verleden waarin een historische gebeurtenis een dergelijk ontwrichtend effect heeft gehad op de maatschappij, dan komt de periode rond de Tweede Wereldoorlog (1940-1945) het dichtst in de buurt. Hoewel de oorzaken van deze crises in aard niet met elkaar te vergelijken zijn, kennen zij wel soortgelijke gevolgen, zoals het (gedeeltelijk) stilvallen van de economie. Ook hebben beide crises invloed gehad op de controlerende taak van de Tweede Kamer. Voor het beleid dat de oorlogsregering gedurende de Tweede Wereldoorlog heeft gevoerd, heeft zij na afloop van de oorlog verantwoording afgelegd in de Parlementaire Enquête Regeringsbeleid 1940-1945. De regering Rutte III, als verantwoordelijken voor de aanpak van de COVID-19-crisis, zal mogelijk ook een zwaardere vorm van parlementaire verantwoording, zoals een parlementaire enquête, voor haar regeringsbeleid moeten afleggen.

Om de Directie Evaluatie en Verantwoording te ondersteunen in haar kerntaak, namelijk *het gezamenlijk organiseren van de nafase van de COVID-19-crisis door voorbereiding en interdepartementale coördinatie van (externe) onderzoeken en verantwoording*, wordt een historische analyse van de Parlementaire Enquête Regeringsbeleid 1940-1945 uitgevoerd. Hiervoor zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

Centrale vraag:

Welke lessen zijn uit het verloop van de parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 te trekken en welke aanbevelingen kunnen worden geformuleerd voor de voorbereiding van een soortgelijke parlementaire enquête in de toekomst?

Ondersteunende vragen:

Parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 (structurering, organisatie, informatie en transparantie).

- *Wat is het recht van parlementair onderzoek?*
- *Wat is de historische context en het chronologisch verloop van de parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 en welke conclusies zijn hieruit voortgekomen?*
- *Hoe hebben de verschillende departementen zich voorbereid, welke methodieken zijn hiervoor gebruikt en hoe is de samenwerking tussen de departementen in aanloop naar en gedurende de parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 vormgegeven?*
- *Hoe zijn de enquêtecommissie en de methodologische uitvoering van de parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 vormgegeven?*
- *Hoe is door de getuigen en betrokken organisaties bij de parlementaire enquête 1940-1945 informatie verstrekt en in welke mate is er transparantie hierover gegeven?*
- *Welke organisatorische verschillen en overeenkomsten zijn waar te nemen tussen de parlementaire enquête regeringsbeleid 1940-1945 en recentere parlementaire enquêtes?*

Aanbevelingen

- *Welke aanbevelingen kunnen worden geformuleerd voor het voorbereidend proces van zwaardere parlementaire evaluatie en verantwoording op basis van het onderzoek?*